

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/113/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221204623
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7221204623.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Aleny Mikovej a JUDr. Andrey Galdunovej v právnej veci navrhovateľky Y. L.Š., nar. XX.X.XXXX, bytom W., W. X, zast. JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou, so sídlom Košice, Bajzova 2 proti odporcovi Y. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., H. XXXX/X, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu a odňatia slobody v Košiciach, Floriánska 18, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia 25C/22/2021-24 zo 7.6. 2021 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa navrhovateľka domáhala uložiť odporcovi nevstupovať do rodinného domu so súp.č. 7387 na parc. reg. „C“ č. 1992, ktorý je evidovaný Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre okres W. N., obec W.- Y., katastrálne územie Y. T., na adrese W. X, W. a zároveň uložiť odporcovi nevstupovať na pozemok, parc. reg. „C“ č. 1992, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 253 m², ktorý je evidovaný Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre okres W. N., obec W.- Y., katastrálne územie Y. T., na adrese W. X, W..

M e n í uznesenie v zamietavom výroku tak, že zakazuje odporcovi priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v trestnom, občianskom, správnom konaní, na ktoré bude predvolaný v rozsahu nevyhnutnom na jeho riadnu účasť na týchto úkonoch a s výnimkou realizácie práv a povinností odporcu vyplývajúcich mu z rozhodnutí orgánov verejnej moci v rozsahu nevyhnutne potrebnom na dosiahnutie nimi sledovaného účelu.

Stranám náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) zamietol návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala, aby odporca nevstupoval do rodinného domu a na pozemok (viď špecifikáciu nehnuteľností vo výroku) a nepribližoval sa k nej na vzdialenosť kratšiu ako 15 metrov. O trovách konania rozhodol tak, že strany sporu nemajú právo na ich náhradu.

2. Pri svojom rozhodnutí vychádzal z návrhu skutkovo odôvodnenom tým, že strany sú súrodencami, že navrhovateľka umožnila svojmu bratovi bývať v nehnuteľnosti v jej vlastníctve, ale odporca v dôsledku požívania alkoholických nápojov sa navrhovateľke vyhrážal, nadával a osočoval ju, preto táto má dôvodnú obavu o svoj život a zdravie. Dňa 20.6.2020 zavolala policajnú hliadku, lebo odporca sa jej vyhrážal, že ju zabije, vulgárne na ňu kričal, nadával jej. Poukázala na záznam o obmedzení osobnej slobody odporcu, z ktorého vyplýva, že ani po príchode hliadky sa odporca neupokojil, naopak cez hliadku sa snažil dostať k navrhovateľke s krikom, že ju zabije. Privolaná policajná hliadka odporcu zadržala. V danej veci bola na odporcu na Okresný súd Košice II podaná obžaloba dňa 21.6.2020 pod sp. zn. 2Pv 240/20/880, v ktorej uvedený skutok bol kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania

a odporca bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp. zn. OT /104/2020 na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 18 mesiacov. Dňa 13.1.2021 bola navrhovateľka opäť prinútená volať políciu, nakoľko sa jej odporca vyhrážal zabitím a vulgárne jej nadával. To svedčí o tom, že na odporcu nemal uložený trest žiadny výchovný vplyv a svoje konanie vystupňoval. Odporca bol za svoje konanie uznaný vinným a odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Košice II sp.zn. OT/6/2021 za prečin nebezpečného vyhrážania na trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne, predpokladaný koniec trestu odporcu je určený na deň 13.7.2021. Z ústavu na výkon trestu odporca napísal navrhovateľka, že „Spodné bývanie som urobil dúfam pre seba!“ „Kúpiť chatu? aby ste mali čo dediť (hovno)!“ Uvedené jej napísal ako odpoveď na to, či by nebolo vhodné, aby si našiel vlastné bývanie. Z listu odporcu vyplýva, že po prepustení z výkonu trestu sa plánuje opäť nasťahovať k navrhovateľke, ktorá ho predtým síce prichýlila, ale nemal u nej nikdy zriadený trvalý pobyt. Navrhovateľka má dôvodnú obavu, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody odporca svoje vyhrážky aj reálne naplní, toho času motivovaný aj tým, že sa jej chce pomstiť za to, že bol nepodmienečne odsúdený. Správanie odporcu u nej vzbudzuje dôvodnú obavu o život a zdravie, má strach, že sa jej bude chcieť pomstiť. Práva odporcu nebudú nariadením neodkladného opatrenia porušené, nakoľko nemá v rodinnom dome na adrese Kórejská 2 v Košiciach zriadený trvalý ani prechodný pobyt, nemá k nemu vlastnícke ani spoluvlastnícke právo, ani uzatvorenú nájomnú zmluvu, nedisponuje žiadnym titulom pre užívanie nehnuteľnosti. Na druhej strane právo na ochranu života a zdravia sú významné tak, pričom predloženými listinnými dôkazmi navrhovateľka má za dostatočne osvedčené splnenie všetkých podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Navrhovateľka na osvedčenie ňou tvrdených skutočností predložila trestný rozkaz Okresného súdu Košice II sp.zn. OT/104/2020-40, právoplatný dňa 22.6.2020, z obsahu ktorého vyplýva, že odporca bol súdom uznaný za vinného, že dňa 20.6.2020 v rodinnom dome na ulici Kórejskej 2 v Košiciach po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov sa vyhrážal zabitím svojej sestry, poškodenej Y. L., ktorá sa z obavy o svoj život a zdravie ukryla na povale domu a následne za dvere do izby, čím u poškodenej vzbudil dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční, tým spáchal prečin nebezpečného vyhrážania a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov, podmienienečne odložený na dobu 18 mesiacov. Ďalej predložila Zápisnicu o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby spísanej OOPZ Košice, odbor Poriadkovej polície ČVS:ORP-1586/JUH-KE-2020, z obsahu ktorej vyplýva, že odporca bol ako podozrivý zadržaný z dôvodov ustanovených v § 71 ods. 1 písm.c/Trestného poriadku, lebo dňa 20.6.2020 na ulici W. X sa mal pani L. - vyhrážať. Po prístupí hliadky odporca vyskočil z postele a so zaťatými pästami a vreskom: „zabijem ťa, ty kurva“ sa cez zakročujúcich policajtov snažil dostať k navrhovateľke. Menovaný sa ani po dohovore hliadky neukľudnil, neustále hliadke s krikom opakoval nadávky na navrhovateľku, u ktorej vzbudil svojim správaním dôvodnú obavu o jej život, preto hliadka rozhodla o obmedzení jeho osobnej slobody. Zo Zápisnice spísanej na Okresnom súde Košice II dňa 22.6.2020 v trestnom konaní sp. zn. OT/104/2020-7 vyplýva výpoveď obvineného Y. L., v zmysle ktorej svoj byt odpredal, sestra ho zavolať do rodičovského domu, aby tam robil nejaké úpravy, z pivnice si urobil nové bývanie, kde žije. Jeho sestra býva na poschodí, sú to dve samostatné bývanie. Bol na protialkoholickom liečení v roku 1979 na Prednej hore, odvtedy sa neliečil. Alkohol má pod kontrolou, niečo zveľaďuje na dome. Z rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. OT/6/2021, právoplatného 15.1.2021, vyplýva, že žalovaný Y. L. bol uznaný vinným pre skutok, že v Košiciach na ulici Kórejská 2 dňa 13.1.2021 v obytnom dome pod vplyvom alkoholických nápojov sa opakovane vyhrážal svojej sestre Y. L., že ju zabije, resp. má niekoho, kto ju zabije, pričom jej vulgárne nadával. Táto z obavy o svoje život a zdravie sa ukryla do špajze v dome a následne utiekla na ulicu do príchodu polície, čím spáchal prečin nebezpečného vyhrážania sa v zmysle § 360 ods. 1, 2 Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ a písm. e/ Trestného zákona, v dôsledku čoho bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov nepodmienečne. Z potvrdenia Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Košiciach zo dňa 18.1.2021 vyplýva, že predpokladaný koniec trestu u žalovaného Y. L. je určený na deň 13.7.2021. Z kópie listu zo dňa 2.7.2021 predloženej navrhovateľkou vyplýva vyjadrenie odporcu, že spodné bývanie urobil ako dúfa pre seba, teda dole v pivnici, má na to nárok, odmieta kúpiť chatu, nakoľko by táto bola predmetom dedičstva. Na preukázanie svojho výlučného vlastníctva k rodinnému domu č. súpis.7387 na parcele 1992 zapísaného na LV č. XXXX, kat. územie Y. T., obec W. - Y., okres W. N., ako aj vlastníctva k pozemku parc. reg. „C“ č. 1992 navrhovateľka predložila výpis z LV č. XXXX z katastra nehnuteľností Úradu geodézie, kartografie SR.

4. Súd citoval ust. § 324 ods. 1, 2, 3, 4, § 325 ods. 1, 2 písm. e/, f/, h/, § 330 ods. 2, § 328 ods. 2, § 329 ods. 2, § 333 CSP a konštatoval, že z listinných dôkazov predložených navrhovateľkou nemal za preukázanú

potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu, aj keď navrhovateľka predložila rozhodnutia Okresného súdu Košice II sp.zn. OT/104/2020 a OT/6/2021, ktorými bol odporca odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania sa navrhovateľke, avšak z listinného dôkazu predloženého navrhovateľkou - listu adresovaného odporcom navrhovateľke, nevyplýva nebezpečné vyhrážanie navrhovateľke z hľadiska ohrozenia jej telesnej alebo duševnej integrity a taktiež nepreukázala dôvodnosť návrhu na nepribližovanie sa na určenú vzdialenosť k pre možné ohrozenie integrity duševnej alebo telesnej, keďže z listinnej komunikácie predloženej navrhovateľkou nevyplýva agresívne správanie odporcu ani vyhrážanie sa psychickým či fyzickým násilím. Zo samotnej skutočnosti, že odporca nemieni riešiť svoje samostatné bývanie, vyššie uvedenú skutočnosť nemožno vyvodiť. Na základe uvedených skutočností súd nemal za osvedčenú dôvodnú obavu o ohrozenie života a zdravia navrhovateľky, preto návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Navrhovateľka nemala v konaní úspech a odporcovi žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol, že strany sporu nemajú právo na náhradu trov konania.

6. Uznesenie napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP, t.j. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznila, že zakázať odporcovi, aby vstupoval do jej rodinného domu žiadala z toho dôvodu, že odporca sa jej opakovane vyhrážal zabitím, vulgárne jej nadával, osočoval ju, musela sa pred ním skrývať, pretože ju reálne ohrozoval na zdraví a živote, bola nútená opakovane privolať policajnú hliadku a odporca ani túto nerešpektoval. Vzhľadom na predchádzajúce správanie sa odporcu, ktoré popísala jednak v návrhu ako aj v odvolaní, má obavu, že odporca sa jej pomstí za to, že kvôli nej bol vo výkone trestu z ktorého sa (podľa jeho listu) plánuje vrátiť do jej nehnuteľnosti, ktorú má vo výlučnom vlastníctve a odporca k nej nemá žiadne, ani užívacie právo. Poukázala na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 355/2012 z 11.3.2013, podľa ktorého postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia, ktoré sa preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi. Závery súdu pokladá za nesprávne a v rozpore s účelom a zmyslom inštitútu neodkladného opatrenia. Súd absolútne neodôvodnil, prečo nepovažoval ňou predložené listinné dôkazy za dostatočné, úplne opomenul prihliadnúť na fakt, že odporca už bol za svoje konanie odsúdený, a to najskôr podmienene, a pretože svoje konanie opakoval, aj nepodmienečne. Zdôraznila, že ak by odporca svoje vyhrážky uskutočnil, súdna ochrana, o ktorú žiada, by stratila svoje opodstatnenie. Vytkla súdu tiež, že opomenul vyhodnotiť všetky dôkazy s akcentom na to, že konanie odporcu sa opakuje, že ani prítomnosť polície nezamedzila odporcovi v atakoch na navrhovateľku a k náprave nevedlo ani prvotné právoplatné odsúdenie. Samotné predchádzajúce odsúdenie odporcu je v súlade s ustálenou súdnou praxou dostatočným základom pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože jasne vypovedá o tom, že odporca sa už v minulosti dopustil nezákonného konania, a nakoľko to nebolo prvýkrát, je dôvodná obava, že v tomto konaní bude pokračovať. Súd sa podľa navrhovateľky nevysporiadal so všetkými podstatnými argumentmi, ktoré uviedla - osvedčila svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti ako aj skutočnosť, že odporca v nej nemá trvalý ani prechodný pobyt a tiež to, že odporca sa voči nej dopúšťal násilného konania a zároveň, že odporca sa plánuje vrátiť do nehnuteľnosti. Navrhla, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie tak, že navrhovanému neodkladnému opatreniu vyhovie v plnom rozsahu a priznal jej náhradu trov konania.

7. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylsuchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. V intenciách uvedeného ustanovenia odvolací súd doručoval odporcovi odvolanie ako aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že nemá záujem vstupovať do domu, ale robiť to musel, aby mal kde bývať. Má záujem len o vrátenie peňazí za predaj bytu na H. X v W. v sume 35.000 € a osobné veci.

10. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie navrhovateľky ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné.

11. Podľa ust. § 324 ods. 1 a ods. 3 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. e/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia.

14. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. h/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

15. Podľa ust. § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Neodkladné opatrenie je základným opatrením súdu, ktorým sa upravujú (predbežne alebo aj trvale) pomery sporových strán, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Vychádzajúc zo zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 325 ods. 1 CSP je neodkladné opatrenie prípustné a opodstatnené vtedy, ak: a) sa tvrdí a osvedčí existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, ktorý si vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov strán alebo ak je daná obava z ohrozenia exekúcie (kumulácia nie je vylúčená), b) uložením požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha (princíp efektívnosti), c) navrhovaným neodkladným opatrením, pokiaľ má mať podľa okolností prípadu dočasný charakter, nebude vytvorený nenávratný stav, d) právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia povinnú osobu neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), a e) sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3 CSP). Pretože pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, z tohto dôvodu súd nemusí dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia (vo veci samej). Súd rozhoduje spravidla len na základe listín predložených navrhovateľom neodkladného opatrenia, bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch (§ 329 CSP). Riadne dokazovanie v zmysle ust. § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Z povahy veci vyplýva, že zjavne neodôvodnenému alebo neexistujúcemu nároku nemožno prostredníctvom neodkladného opatrenia poskytnúť ochranu, a preto v návrhu musí navrhovateľ opísať tiež skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zákonná požiadavka hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku oproti potrebe (len) osvedčenia ostatných právne významných skutočností vychádza z predpokladu, že dôvodnosť nároku vo veci samej je navrhovateľ spôsobilý osvedčiť jednoduchšie a hodnovernejšie ako potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ohrozenie exekúcie. Z toho je možné vyvodiť, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nárok vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právnu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Alebo inak povedané, hodnoverné osvedčenie nároku vo veci

samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s 1540, str. 1108). Pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zároveň zväžiť, či v dôsledku tohto sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov v súlade s princípom proporcionality.

17. V ust. § 325 ods. 2 CSP je upravené neodkladné opatrenie, ktorým možno strane uložiť, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, kde býva osoba, ktorej telesnú alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje (písm. f/), alebo sa na určenú vzdialenosť nepribližovala k osobe, ktorej telesná alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená (písm. h/).

18. Obsah neodkladných opatrení v zmysle ust. § 325 ods. 2 písm. f/ až h/ CSP vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12.6.2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Zákaz alebo obmedzenie komunikácie (písm. g/) a zákaz alebo obmedzenie priblíženia na určitú vzdialenosť (písm. h/), ako menej závažné zásahy do osobných slobôd povinného, sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená. Aj túto skutočnosť však musí navrhovateľ pred nariadením neodkladného opatrenia relevantným spôsobom osvedčiť (Števček, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s. 1098 - 1099).

19. Po oboznámení sa s obsahom spisu a predloženými listinnými dôkazmi a preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu sa odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že neboli splnené zákonné predpoklady pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia v časti, v ktorej sa navrhovateľka domáhala uloženia zákazu odporcovi vstupovať do rodinného domu so súp.č. 7387 na parc. reg. „C“ č. 1992, ktorý je evidovaný Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre okres W. N., obec W.- Y., katastrálne územie Y. T., na adrese W. X, W.N. a zároveň zákazu vstupovať na pozemok, parc. reg. „C“ č. 1992, zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 253 m², ktorý je evidovaný Okresným úradom Košice, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre okres W. N., obec W.- Y., katastrálne územie Y. T., na adrese W. X, W.. Súd prvej inštancie rozhodol vecne správne ak v tejto časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. Pri posudzovaní potreby bezodkladnosti úpravy pomerov je potrebné vždy posúdiť časový aspekt nariadenia neodkladného opatrenia a to, že neodkladné opatrenie nemožno nariadiť spätne, právne účinky nariadenia neodkladného opatrenia smerujú do budúcnosti, pričom právne pomery a ich relevanciu posudzuje súd vždy v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Odvolací súd akcentuje, že navrhovateľka ako výlučná vlastníčka nehnuteľnosti so svojou nehnuteľnosťou môže slobodne disponovať a umožniť v nej bývanie rôznym osobám. Týmto im však k nehnuteľnosti nevzniká žiadne vynutiteľné právo bývať v nehnuteľnosti, užívať ju, resp. uskladňovať v nej svoje veci. Záleží len na navrhovateľke ako vlastníčke, dokedy strpí aby nevlastník (hoci aj jej rodinný príslušník) nehnuteľnosť hocikakým spôsobom užíval. Z osvedčených skutkových okolností prejednávanej veci vyplýva, že navrhovateľka síce umožnila odporcovi bývať v nehnuteľnosti, ale tým odporcovi k nehnuteľnosti nevzniklo do budúca žiadne právo - ani právo bývania, ani právo užívania, a pokiaľ k tomu v minulosti došlo, bolo to len na základe dobrej vôle navrhovateľky. Odporca preto absolútne nemá žiaden právny titul, aby sa na navrhovateľke domáhal, aby mu umožnila vstup na svoje nehnuteľnosti a aj keby tak konal, navrhovateľka nemá žiaden právnu povinnosť mu toto umožniť a môže sa dôvodne domáhať ochrany svojich práv, t.j. v zabránení vstupu odporcovi aj príslušníkmi polície. Tvrdenie odporcu, že vstupovať do domu musel, aby mal kde bývať, nie je argumentom na to, aby sa dôvodne mohol domáhať vstupu na nehnuteľnosť - ako bolo už uvedené, k nehnuteľnosti nemá žiaden právny titul, nemá právo aby bez súhlasu navrhovateľky v nehnuteľnosti (aj keď údajne ním prerobenej) býval. Ani skutočnosť,

že odporca vo svojom vyjadrení uviedol ako adresu Kórejská 2, Košice neosvedčuje jeho právo bývania v nehnuteľnosti, pretože v nej nemá trvalý ani prechodný pobyt a ani spoluvlastnícke právo. Odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ v nehnuteľnosti býval, bolo to len na základe dobrej vôle navrhovateľky.

21. Práve z tohto dôvodu - neexistencie akéhokoľvek práva k nehnuteľnosti (bývania, užívania, vlastníckeho práva) zo strany odporcu, neodôvodňuje aj neodkladným opatrením ako súdnym rozhodnutím nariadiť zákaz jeho vstupu na nehnuteľnosť, lebo odporcovi už zo zákona (porovnaj Občiansky zákonník) nevyplýva žiadne právo vstupovať na nehnuteľnosť. Ako je vyššie uvedené, odporca nemá žiaden zákonný dôvod vstupovať a zdržovať sa v nehnuteľnosti, pokiaľ mu to sama navrhovateľka neumožní. Ak by tak urobil proti jej vôli, dopustil by sa minimálne priestupku. Odporca teda po návrate z výkonu trestu nemá žiaden právny dôvod aby proti vôli navrhovateľky býval v nehnuteľnosti v jej vlastníctve, ani aby ju obťažoval dožadovaním sa bývania v tejto nehnuteľnosti a takisto niet žiadneho právneho dôvodu, aby navrhovateľka ako vlastníčka nehnuteľnosti bola povinná znášať prítomnosť odporcu v nehnuteľnosti a pokiaľ mu to ona sama neumožní, nemá právo vstúpiť do nehnuteľnosti a bývať v nej. Pokiaľ odporca tvrdí, že má záujem len o vrátenie peňazí a osobné veci, táto otázka nie je predmetom tohto konania a svoje nároky si odporca môže uplatniť príslušnou žalobou.

22. Na druhej strane má odvolací súd za to, že doterajšie správanie sa odporcu, ktoré ho napokon doviedlo do výkonu trestu, odôvodnene vzbudzuje u navrhovateľky obavu o život a zdravie a osvedčuje potrebu nariadenia neodkladného opatrenia vo forme zákazu približovania sa. Pre zákaz približovania sa k osobe je potrebná intenzita konania hraničiaca s trestným činom, prípadne opakované menej závažné správanie sa odporcu. Ohrozenie alebo narušenie telesnej či duševnej integrity u človeka vyplýva z pôsobenia násillia. Za násillie sa považuje každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického i sexuálneho nátlaku. Samotné násillie nemusí v sebe obsahovať fyzický prvok, teda nevyhnutný kontakt s obeťou, pretože rovnaké následky ako fyzické násillie má aj zastrašovanie, slovné vyhrážky a iná forma psychického násillia. Práve psychické násillie je správanie, ktoré narúša slobodnú vôľu i sebaúctu človeka, a aj keď nezanecháva viditeľné poranenia, môže závažnou formou zasiahnuť do osobnej integrity ohrozeného. Skutočnosti odôvodňujúce nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúce v zákaze približovania sa odporcu navrhovateľka listinnými dôkazmi dostatočne osvedčila. Odvolací súd má za to, že je potrebné nariadiť požadované neodkladné opatrenie so zreteľom na ochranu života, zdravia, osobnej integrity navrhovateľky, potreby nedotknuteľnosti jej osoby a súkromia, ako aj slobody jej pohybu a pobytu a to s odkazom na čl. 16 ods. 1 a čl. 23 ods. 1 Ústavy SR, kedy z hľadiska proporcionality má prednosť ochrana telesnej integrity navrhovateľky, jej života a zdravia, pred slobodou pohybu a pohybom inej osoby, t.j. odporcu.

23. Odvolací súd preto zmenil v uvedenej časti uznesenie súdu prvej inštancie a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

24. Nakoľko toto uznesenie má povahu konečného rozhodnutia, v súlade ust. § 262 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodol tiež o trovách celého konania.

25. Podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

26. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Na súde prvej inštancie navrhovateľka nebola v konaní úspešná a odporcovi žiadne preukázateľné trovy nevznikli, v odvolacom konaní bola tak navrhovateľka ako aj odporca čiastočne úspešní. Preto odvolací súd berúc do úvahy pomer úspechu vo veci, rozhodol, že stranám náhradu trov konania nepriznáva.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).